

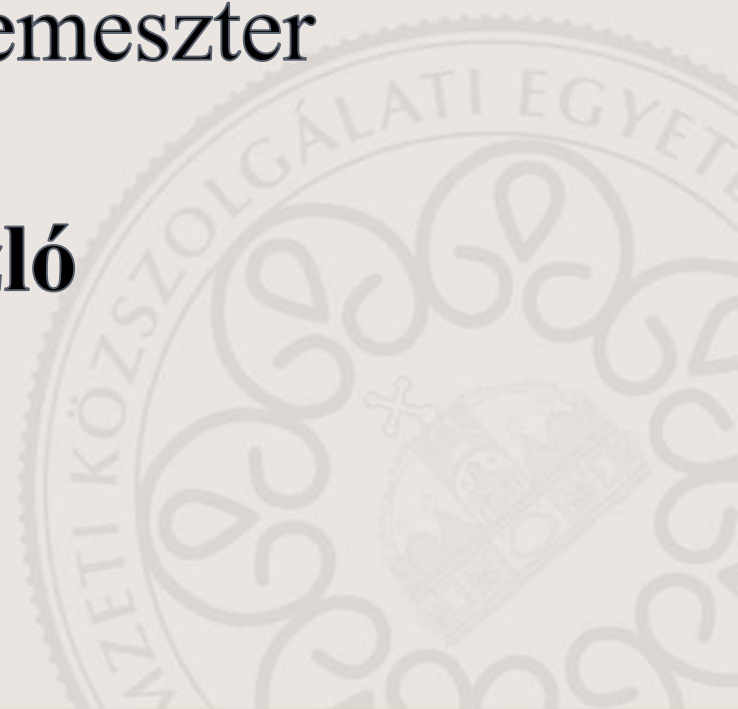

Az Európai Unió közjogi alapjai

2017/18. tavaszi szemeszter

Szegedi László

NKE-ÁKK

Az EU intézményei

Az Európai Unió intézményei az EUMSZ 13. cikke alapján a következők **(taxatív felsorolás)**:

1. **Európai Parlament;**
2. **Európai Tanács;**
3. **Tanács;**
4. **Európai Bizottság;**
5. **Európai Unió Bírósága;**
6. **Európai Számvevőszék;**
7. **Európai Központi Bank** (a Központi Bankok Európai Rendszerének részeként)

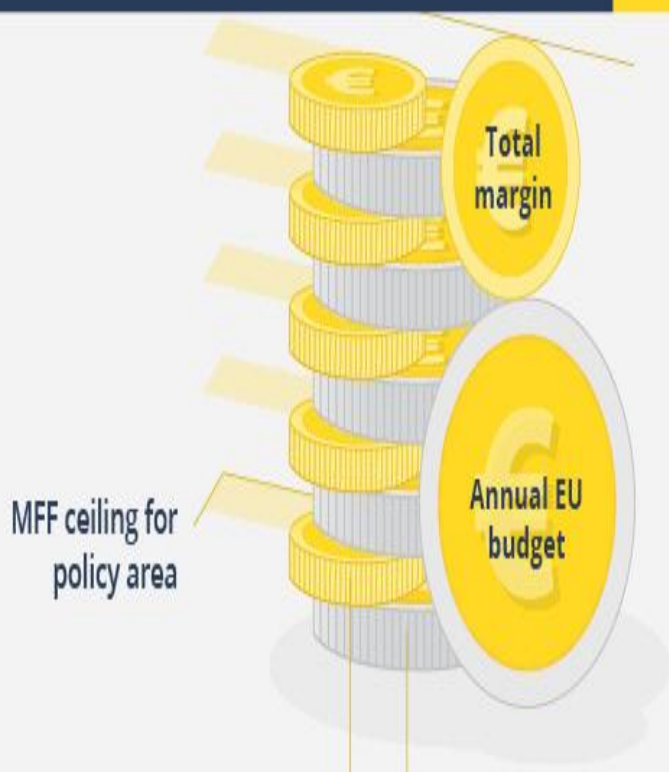
+ tanácsadó szervek: a **Gazdasági és Szociális Bizottság (GSZB)**, valamint a **Régiók Bizottsága**.

+ külön bank **Európai Beruházási Bank**

+ Szerződéseken kívüli szervek: **EU ügynökségei**

Többéves pénzügyi tervezési keret

Multiannual financial framework

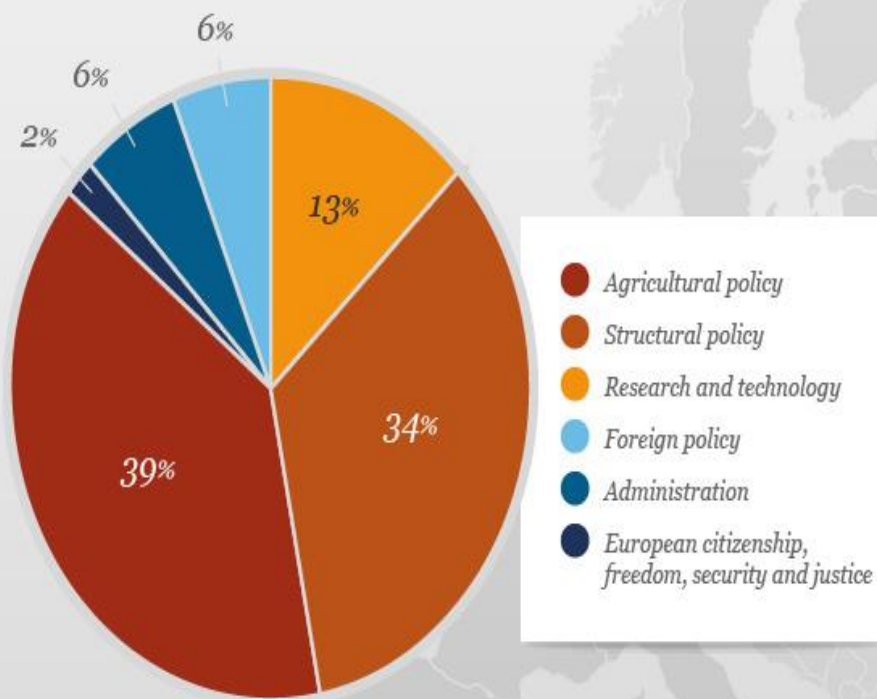

EU források:

1. vámunióként vámok (12%)
2. tagállami áfa bevételek adott része (13%)
3. GNI alapú források (68%)
4. egyéb bevételek (6%)

Többéves pénzügyi tervezési keret

Multiannual financial framework 2014-2020 – distribution

Budget 2013 (€150,9 billion)

SUSTAINABLE GROWTH 40,0%

EU AS A GLOBAL PLAYER 6,4%

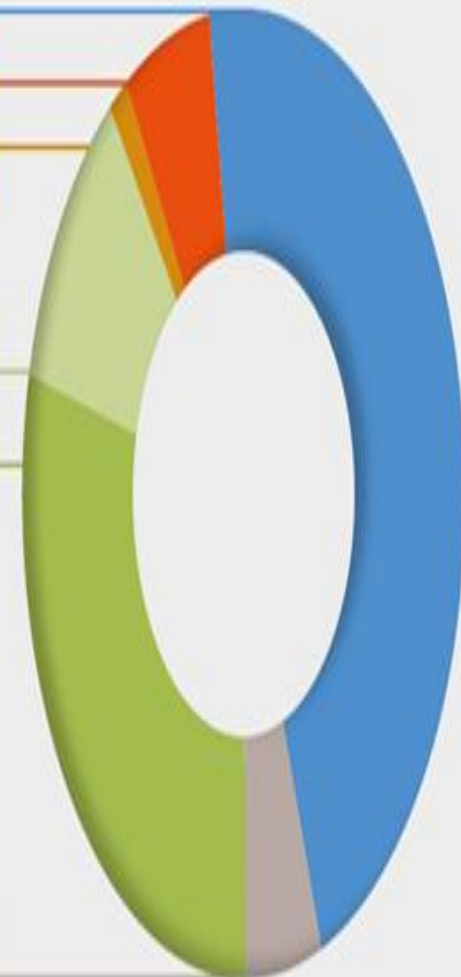
CITIZENSHIP, FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE 1,4%

RURAL DEVELOPMENT, ENVIRONMENT AND FISHERIES 10,7%

NATURAL RESOURCES OVERALL 39,8%

MARKET RELATED EXPENDITURE AND DIRECT AIDS 29,1%

ADMINISTRATION 5,6%

Own Resources Group

Group

CAP -

Friends of Better spending

Spain

Finland, Denmark

Austria

France

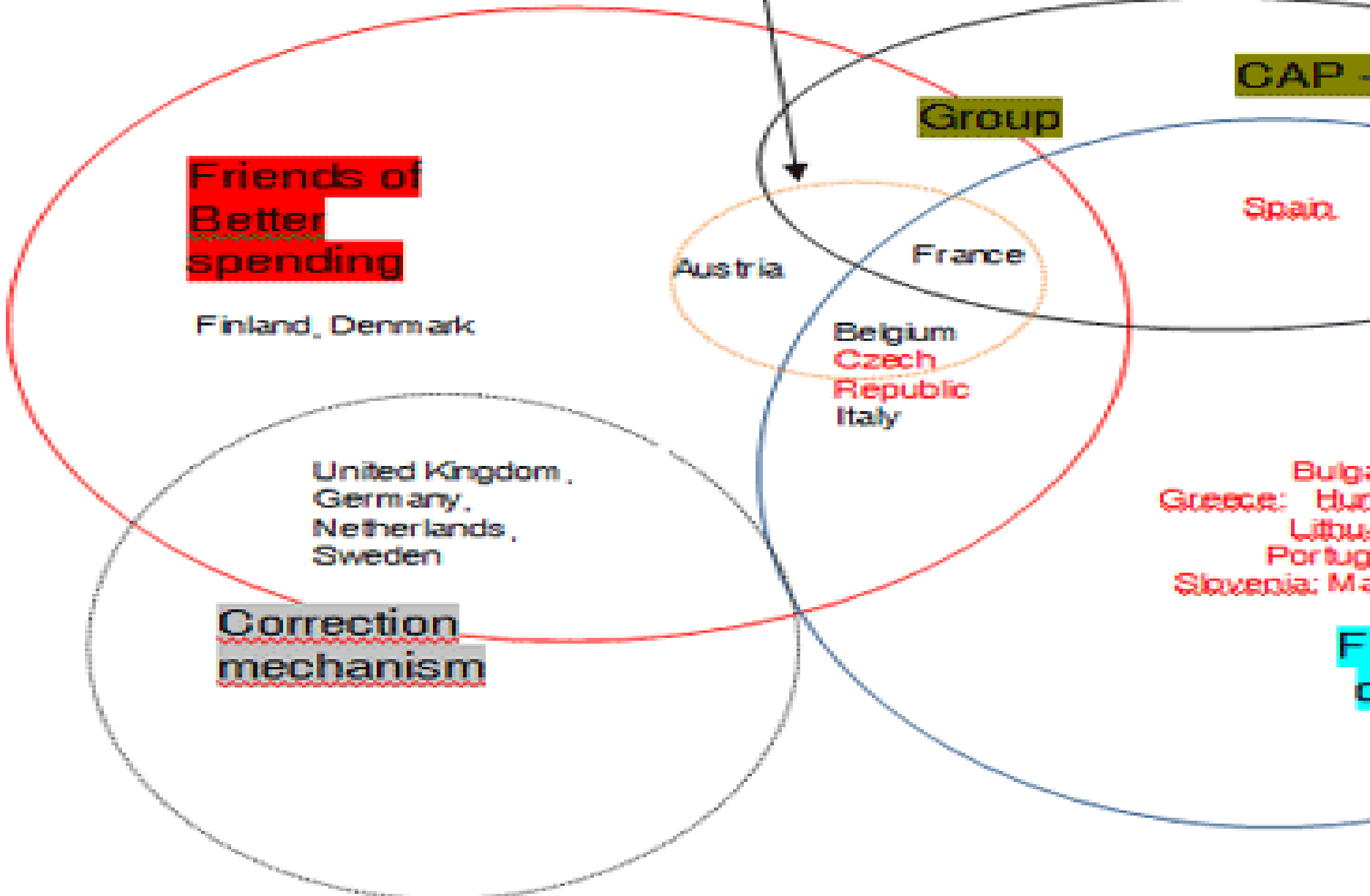
Belgium
Czech Republic
Italy

United Kingdom,
Germany,
Netherlands,
Sweden

Bulgaria
Greece: Hungary
Lithuania
Portugal
Slovenia: Malta

Correction mechanism

F
C

Európai Számvevőszék

- Szervezeti felépítés

- **Pénzügyi ellenőrzése**, ahol **uniós költségvetési források** felhasználása történik
- *Tagjai:*
  - „egy tagállam-egy delegált” elve + maguk közül választott **elnöke**
- *Működés szervezése:*
  - saját elnökkel rendelkező **öt kamara** (ezekhez vannak hozzárendelve a számvevőszéki tagok és az ellenőrök és kabineteken keresztül megy koordináció)
  - **Főtitkárság**
  - **belső bizottságok** (Ellenőrzés-minőségi Bizottság, igazgatási bizottság)

Európai Számvevőszék

Feladat- és hatáskörök

- Megvizsgálja az Unió **összes bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását** (jogszerűségi, célszerűségi, eredményességi ellenőrzés is)
- Alapja a **nyilvántartások, és szükség esetén a helyszíni ellenőrzés** - az Unió intézményei/szervei + tagállami szint is
- Pénzügyi év lezárását követően **éves jelentést** készít (megküldés egyén intézményeknek + közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában)
- **Meghatározott kérdésekre vonatkozó megállapításait** — elsősorban külön jelentés formájában — **bármikor előterjesztheti**, és a többi uniós intézmény bármelyikének kérésére **véleményt** adhat
- **Segíti** az EP-t + Tanácsot a **költségvetés végrehajtásával** kapcsolatos **ellenőrzési feladataik gyakorlása** során

Ellenőrzési módszertan

Ellenőrzés három módszertana

Pénzügyi ellenőrzés

- pénzügyi kimutatások teljesek és pontosak

Szabályszerűségi ellenőrzés

- Európai Unió bevételi és kiadási tranzakcióit vizsgálja a kiszámítás és a szabályozási keret követelményeinek való megfelelés szempontjából

Teljesítmény-ellenőrzés ellenőrzés

- véletlenszerűen kiválasztott tranzakciók mintájának tesztelése és a felügyeleti és kontrollrendszerek vizsgálata alapján állapítja meg a Számvevőszék, hogy a bevételeket és kifizetéseket megfelelően számították-e ki, valamint azok megfelelnek-e a vonatkozó jogi és szabályozási kereteknek

Ellenőrzés lépései

- a) **Többéves és éves programozás:** az ellenőrzési prioritások meghatározása kockázatelemzés és szakpolitikai elemzés, valamint a Számvevőszék stratégiai irányvonala alapján.
- b) **Előzetes tanulmány:** az ellenőrzési feladatjavaslat megvalósíthatóságának és valószínűsíthető hatásának értékelése.
- c) **Ellenőrzési feladatterv:** az ellenőrzés lépéseinek részletes meghatározása a folyamat eredményessége és hatékonysága érdekében.
- d) **Helyszíni ellenőrzés:** közvetlen ellenőrzési bizonyítékok beszerzése a helyszínen az uniós intézményeknél, ügynökségeknél, decentralizált szervezeteknél, tagállami közigazgatási szerveknél és az uniós források egyéb címzettjeinél.

Ellenőrzés lépései

- a) **Egyeztetés az ellenőrzött szervezettel:** a tények ellenőrzése az ellenőrzött szervezettel együtt és a megállapítások minőségének megerősítése.
- f) **Ellenőrzési jelentés közzététele:** az ellenőrzés megállapításainak, következtetéseinek és javaslatainak bemutatása, az ellenőrzött szervezet válaszaival együtt.
- g) **Hasznosulásvizsgálat:** két vagy három év után ellenőrizzük, hogy az ajánlások milyen mértékben valósultak meg.

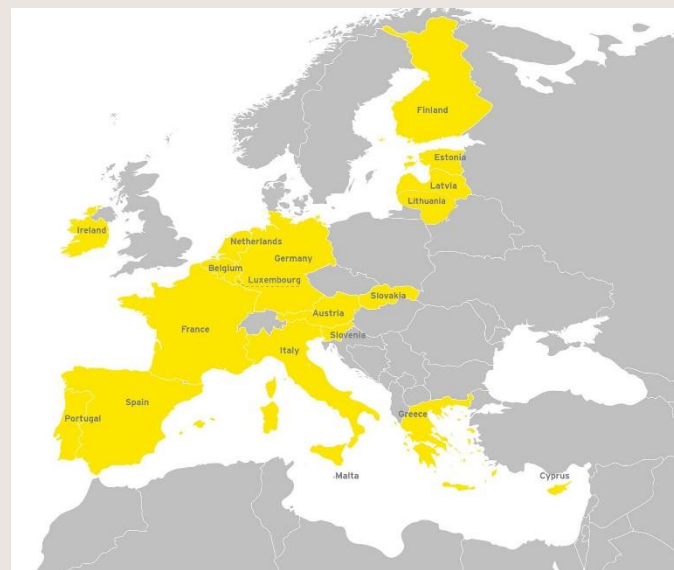
Euro mint közös pénznem

**Lehetséges a négy
szabadság
megvalósítása
közös pénznem
nélkül?**

**Monetáris és
pénzügyi felügyeleti
feladat és
hatáskörök
elkülöníthetősége?**

A eurózóna

KBER és az EKB

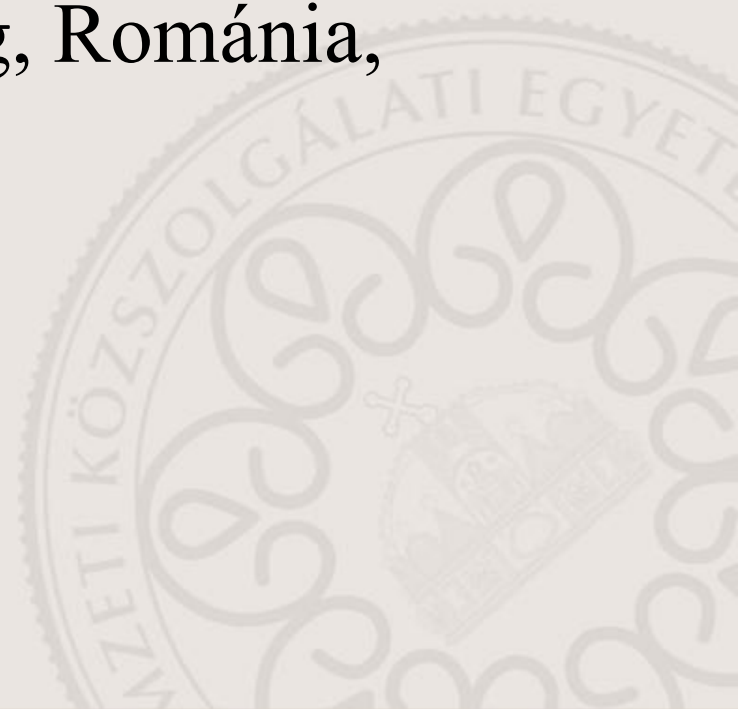
- **Maastrichti Szerződésben** döntöttek létrehozásáról – EKB és KBER 1998-tól működtek, jó 10 év volt euró „pénzforgalmi” bevezetése (2002)
- KBER: EKB és összes tagállam jegybanki vezetője
- DE: Unió monetáris politikájának alakítása: EKB és azon jegybankok, amelyek pénzneme euró

Eurózónában való tagság

- 19 zónatag
- Dánia és Egyesült Királyság opt-out lehetőség
- Bulgária, Cseh Köztársaság, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Románia, Svédország nem zónatagok

Konvergencia-kritériumok

- 1) egy tagállam fenntartható árstabilitással és a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam **átlagos inflációs rátáját legfeljebb másfél százalékponttal meghaladó inflációs rátával** rendelkezik
- 2) költségvetési hiánynak a **GDP-hez viszonyított aránya nem lépi túl a 3 %-ot, az államadósságnak a GDP-hez viszonyított aránya a GDP 60 %-át**
- 3) **normál ingadozási sávok** betartását legalább két évig kell tartani anélkül, hogy egy másik tagállam valutájával szemben leértékelésre kerülne sor
- 4) egy tagállam a vizsgálatot megelőző egy éves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató, legfeljebb három tagállam átlagos, normális, **hosszú távú kamatát legfeljebb két százalékponttal meghaladó kamattal** rendelkezhet

KBER és az EKB

• Szervezeti felépítés

- *KBER tagjai*: **KBER** része az **EKB** és a **tagállamok jegybankjai**
- *Működés szervezése*:
- **Kormányzótanács**
  - Igazgatóságának tagjaiból + eurózóna tagállamainak jegybankelnökei
  - **Legfőbb döntéshozó szerv**
- **Igazgatóság**
  - EKB elnök, az alelnök, négy további tag (tagállami állampolgár, elismert jegybanki szakember)
  - Fő **operatív szerv**, előkészíti a Kormányzótanács üléseit és végrehajtja az azokon hozott döntéseket
- **Általános Tanács**
  - EKB elnök, alelnök, tagállami központi bankok elnökei
  - **véleményt nyilvánítani az új tagok felvételéről az euró övezetbe**, és hozzájárulni az Európai Központi Bank konzultatív funkcióinak ellátásához
  - közreműködik az Európai Központi Bank **tanácsadói feladatainak** ellátásában, statisztikai adatok gyűjtésében, az Európai Központi Bank éves jelentéseinek elkészítésében, a nemzeti központi bankok által végzett műveletek könyvvitelének és jelentéstételének egységesítéséhez szükséges szabályok megállapításában
- **Igazgatóságokra és főigazgatóságokra** tagolódó belső szervezeti egységek

KBER és az EKB

Feladat- és hatáskörök

- ÁRSTABILITÁS FENNTARTÁSA és mellette gazdaságpolitikai célok támogatása
- Euróbankjegyek kibocsátásának engedélyezése maga kibocsátás jegybankok és EKB, érmék: tagállami jegybankok
- KBER feladatainak teljesítése érdekében az EKB **rendeleteket** fogadhat el, meghozza a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges **határozatokat**, valamint **ajánlásokat** tesz és **véleményeket** ad ki
- EKB **pénzbírságot** vagy **kényszerítő bírságot** szabhat ki azokra a vállalkozásokra, amelyek nem tesznek eleget a rendeleteiből és határozataiból fakadó kötelezettségeknek
- Transzparenciakövetelményeknek jelentésekkel tesz eleget és jelentéstételei kötelezettség állnak fenn (EU intézmények és EP irányában)
- Szervezetileg elkülönült apparátus felel az **egységes felügyeleti mechanizmus működtetéséért** (rendszerkockázatot jelentő hitelintézetek uniós szintű, közvetlen felügyeletét végzi el)

Európai Beruházási Bank

Céljai

- Már **Római Szerződéssel létre** jött, de **nem** intézmény
  - a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával az Unió érdekében hozzájáruljon a **belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez**
- Jelenleg 4 területre irányul:
- a) innováció és készségek,
  - b) a kisebb vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférése,
  - c) éghajlat-politika és
  - d) stratégiai infrastruktúra

Európai Beruházási Bank

• Szervezeti felépítés

- 28 uniós tagállam tulajdonában áll
- *Működés szervezése:*
- **Kormányzótanács**
  - a tagállamok által kijelölt **miniszterek**
  - állapítja meg a **Bank hitelpolitikájára vonatkozó általános irányelveket és felügyeli ezek végrehajtását**
- **Igazgatóság**
  - 28 igazgatóból és 18 helyettesből áll
  - **Operatív döntések:** finanszírozás nyújtása, különösen kölcsönök és garanciák formájában; kölcsönök felvétele; a kölcsönök kamatainak, a jutalékoknak, valamint a további díjaknak a megállapítása
- **Igazgatási Bizottság**
  - elnökből és nyolc alelnökből
  - az elnök felügyelete alatt és az Igazgatótanács ellenőrzése mellett felel a **Bank mindennapi ügyeinek intézéséért**; előkészíti az Igazgatótanács határozatait, és gondoskodik ezeknek a határozatoknak a végrehajtásáról